

Nr 45.

Av herr Nilsson, Bernhard, om befrielse från viss skattskyldighet för Davidssonska donationen för jordbrukets främjande i Västbo härad.

Framlidne handlanden Johan Petter Davidsson från hemmanet Preppebo i Södra Hestra socken av Jönköpings län har genom testamente, vilket såsom bilaga åtföljer motionen, förordnat att största delen av hans efterlämnade förmögenhet skulle »under namn av Davidssonska Donationen för jordbrukets främjande i Västbo härad bilda en fond». Av räntemedlen å fonden skulle »en halv procent (beräknat på kapitalet) årligen tilläggas detta tills kapitalet uppnått en summa av en och en halv million kronor. Detta kapital får sedermera icke förminskas. Sedan dylik avsättning skett, skall återstoden av räntan årligen fördelas mellan samtliga socknar i Västbo härad i förhållande till deras jordareal. Räntemedlen skola användas till understödjande av jordbruksförbättringar, såsom betesförbättringar, odling och stenröjning eller dylikt samt utdikning av försumpade marker.» Räntemedlen skola inom respektive socknar fördelas »till de jordbrukare som därav gjort sig förtjänta, varvid de ekonomiskt svagare böra äga företräde».

Davidsson avled i början av år 1930.

Dödsboets samtliga tillgångar enligt bouppteckning den 8 mars 1930 utgjorde	kr. 1,526,609:74
Härifrån avgår på grund av särskilt legat	» 26,170:50
	<hr/>
Återstående behållning	kr. 1,500,439:24
I stämpelskatt till staten är erlagt	» 303,460:—
	<hr/>
Återstående behållning	» 1,196,979:24

Davidssons arvingar, som förut erhållit arv efter en broder till Davidsson med omkring 500,000 kronor vardera, klandrade testamentet, vilket dock på våren år 1934 blev fastställt i högsta instans. Under tiden hade emellertid, till följd av vikande aktievärde, fondens kapitalvärde sjunkit så att detta vid årsskiftet 1933—34 utgjorde kr. 1,013,837:13.

Såsom framgår av nu lämnade redogörelse och testamentets innehåll är fondens avkastning ämnad att i dess helhet användas till ändamål, som äro i högsta grad allmännyttiga och som staten genom årliga bidrag på sitt sätt uppmuntrar. Fondens avkastning utgör sålunda ett bestående led av privat natur vid sidan av den statliga hjälpverksamheten på ifrågavarande område.

Jordbruket inom Jönköpings län utgöres till 84,1 procent av brukningsdelar

med åkerareal ej överstigande 10 hektar. Inom länet utgör Västbo härad, som donationen avser, en ännu mera utpräglad småbrukarbygd. De jordbruk därstädes som kunna betraktas såsom ofullständiga utgöra med visshet flera tusen. Betesförhållandena äro dessutom numera av sådan beskaffenhet att skogs- och hagmarken ej kan användas till betesgång för djuren utan i stället s. k. kulturbeten anordnas för varje brukningsdel, vilket medför stora kostnader.

På nu nämnda områden fyller fonden en utomordentligt viktig uppgift; främst privatekonomiskt för de småbrukare, som erhålla bidrag från densamma, men även från det allmännas synpunkt genom ökad ekonomisk bärkraft och höjt beskattningsunderlag inom häradet.

Jordbrukarna inom häradet äro i regel mindre bemedlade och i stort behov av bidrag för de ändamål som avses i testamentet. Fondens verkliga kronoutskylder utgöra enligt debetssedeln för år 1934 kr. 8,227:89. Om fondens årsinkomst beräknas till 3,5 procent å en million kronor utgör den nu utgående kronoskatten 23,5 procent utav nämnda inkomst. Med hänsyn till det nära nog obegränsade behovet av bidrag inom häradet för det avsedda ändamålet och med åberopande av de skäl som ovan äro anförda får undertecknad hemställa,

att riksdagen må besluta, att Davidssonska Donationen för jordbrukets främjande i Västbo Härad befrias från skattskyldighet till staten.

Stockholm den 15 januari 1935.

Bernhard Nilsson.

Avskrift.

Testamente.

Jag Johan Petter Davidsson förordnar härmed såsom min yttersta vilja och testamente att min kvarlåtenskap skall på följande sätt fördelas.

1. Mina ägande fastigheter 1/6 mantal Preppebo samt från hemmanen Markebexhult och Brötjaryd inköpta ängar vid Västerån ävensom alla i mitt bo befintliga såväl yttre som inre inventarier av vad namn och beskaffenhet de vara må skola med full äganderätt tillfalla min hushållerska, Karolina Benediktusson.

2. Hela min återstående kvarlåtenskap skall under namn av »Davidssonska Donationen för jordbrukets främjande i Västbo härad» bilda en fond vars kapital på det mest säkra och förmånligaste sätt göres räntebärande.

Av räntemedlen skall en halv procent (beräknat på kapitalet) årligen tilläggas detta, tills kapitalet uppnått en summa av en och en halv million kro-

nor. Detta kapital får sedermera icke förminskas. Sedan dylik avsättning skett, skall återstoden av räntan årligen fördelas mellan samtliga socknar i Västbo härad i förhållande till deras jordareal. Rättemedlen skola användas till understödjande av jordbruksförbättringar, såsom betesförbättringar, odling och stenröjning eller dylikt samt utdikning av försumpade marker.

Fonden skall stå under förvaltning av en styrelse bestående av tre erfarna och för rättrådighet kända, inom Västbo härad bofasta, samt till ledamot i kommunalnämnd valbara personer. Av denna styrelse utses den myndighet som utövar den kommunala beslutanderätten inom Södra Hestra och Burseryds socknar vardera en ledamot. Den tredje utses av Västbo härads hushållsgille vid dess ordinarie sammanträde, eller om denna institution skulle komma att upphöra, av däremot svarande myndighet inom Västbo.

Val sker för en tid av fyra år. Suppleanter utses för samma tid och till lika antal som ledamöter och på enahanda sätt.

Styrelsen skall hava sitt säte i Södra Hestra.

För granskning av förvaltningen utses av samma myndigheter, före varje kalenderårs utgång vardera en revisor med suppleant. Sammankallande till första sammanträde är den från Södra Hestra utsedde ledamoten respektive revisorn.

Förvaltnings- och revisionsberättelse tillställs för varje år ordföranden i den kommunalt beslutande myndigheten inom en var av häradets landskommuner och må, när skäl därtill föreligga, denna myndighet föra klagan över förvaltningsåtgärd och prövas i den ordning som för kommunal förvaltning är stadgat och må sådan talan föras inom 45 dagar från den dag berättelsen, enligt mottagningsbevis å posten, av ordföranden mottagits.

Inom varje socken utses av den kommunalt beslutande myndigheten för en tid av fyra år högst tre i jordbruk kunniga och erfarna personer, vilka inom sina respektive socknar mottaga och fördela rättemedlen till de jordbrukare som därav gjort sig förtjänta, varvid de ekonomiskt svagare böra äga företräde. Förvaltningen inom kommunen granskas i den ordning som för kommunal förvaltning är stadgat.

Fondens styrelse äger jämväl granska förvaltningen och tillse att medlen användas för sitt avsedda ändamål.

Styrelse och revisorer äga för sitt arbete och kostnader åtnjuta skälig ersättning.

Till de inom varje kommun valda kommittéerna utgår av de till vederbörande kommun anvisade medlen skälig ersättning, vilken bestämmes av den kommunalt beslutande myndigheten.

I händelse styrelsen eller revisorerna skulle anse säkrare och förmånligare att överlämna fondens medelförvaltning åt bankinrättning, bör detta ske och skola under alla omständigheter fondens värdehandlingar förvaras på ett fullt betryggande sätt.

Skulle, trots omsorgsfull förvaltning, förluster likväl uppstå, så att fondens kapital minskas, skall genom större årlig avsättning av rättemedel fondens kapital åter uppbringas till det före förlustens uppkomst varande beloppet.

Om särskilt reglemente innefattande ytterligare detaljerade bestämmelser för fondens förvaltning och rättemedlens utdelning och användning, av styrelsen anses nödig, skall förslag till sådant upprättas av styrelsen, som därvid äger anlita sakkunnigt biträde. Reglementet bör fastställas av Konungens befallningshavande, sedan häradets hushållsgille lämnats tillfälle yttra sig över förslaget.

I övrigt skall i tillämpliga delar gälla vad i lag den 13 juni 1919 om kommunalförbund stadgas.

Till verkställare av detta testamente jämväl ifråga om dess bevakning utses jag härmed

Preppebo, Broaryd den 19 januari 1929.

J. P. Davidsson.

Att handlanden Johan Petter Davidsson vilken vi personligen känna, i samtidigt närvaro av undertecknade, särskilt anmodade vittnen, med sunt och fullt förstånd och av fri vilja förklarar denna av honom upprättade och undertecknade handling, vars innehåll är oss obekant, innefatta hans yttersta vilja och testamente intyga.

Inge Andersson

Axel Ericsson

Refftele.
